

איפה סבתא? (האם חייבים לישון שבעים שנה?)

הלך לביתו,

- אמר להם: בנו של חוני המעגל האם חי?
- אמרו לו: בנו איננו, בן בנו ישנו.
- אמר להם: אני חוני המעגל.

לא האמינו לו.

הלך לבית המדרש, שמע את החכמים שאומרים: מאירות הלכותינו כבשנות חוני המעגל, שכאשר היה נכנס לבית המדרש כל קושיא שהייתה להם לחכמים היה פותר להם.

- אמר להם: אני הוא

ולא האמינו לו, ולא עשו לו כבוד כראוי לו.

חלשה דעתו, ביקש רחמים ומת. אמר רבא: זה מה שאומרים אנשים או חברותא או מיתותא.

תלמוד בבלי, מסכת תענית, דף כג, עמוד א

...סבתי, שהייתה כעת לאלמנה, נשארה לבד ... סבתא, עבודה, היא הציר סביבו מתקיימת המשפחה. "בתימן קודם סבתא היא בעלת הבית. היא מחליטה, מדברת, עושה הכל, היא עסוקה, היא חיה. היא בבית שלה והילדים אצלה. היא בעלת הבית. בתימן אם היא הולכת לבן, לא תחכה שיזמינו אותה, היא הולכת, היא כמו בעלת הבית. יכולה לעשות משהו, להכין אוכל לעצמה, לפתוח כל דבר, לשבת, לא יגרשו אותה, לא יחכו קצת מתי היא תלך ... סבתי מסרבת לקבל על עצמה את חוקי הקירבה החדשים. סבתא עבודה אינה אותה אישה מבוגרת נחמדה, שבאה לבקר בימי הולדת, מביאה מתנות לילדים וחוזרת לביתה. סבתא עבודה היא הציר סביבו מתקיימת המשפחה.

... בדידותה של סבתי מדברת כאשר מאזינים לה, על האפשרות לתבוע מהמציאות להידמות למה שאנו מבינים בתור חיים. לא רק להסתגל אליה. לא להסכים תמיד ומיד עם כל התביעות שלה לשינוי. נעמה גרשי, אתר העוקץ, 20.04.12, פסיכולוגית, וכותבת מסות ושירים

ובירושלמי אמרו שרבי יהושע בן לוי נכנס במרחץ ערב שבת כשנזכר שעדין לא עבר בן בנו הפרשה לפניו כמו שהורגל, לא גמר רחיצתו ויצא. ונמצא שאין קרוב לבנים יותר מאבי אביהם. רבי יאשיהו בן יוסף פינטו, שו"ת נבחר מכסף חלק אבן העזר, סימן עו ד"ה תשובה, 1565-1648, רבה הראשי של דמשק.

שבת חתן בבית הכנסת. אני צריך לה יכנס למקום הזה עם הריח של הזקנים, לעלות אל הבמונת כשמעליי הבד המפוספס, המוזר, כיפה על השביל-באמצע שלי, לעמוד מול הספר העתיק בעולם ולהקריא קוד חייזרי מסולסל שאינני מבין - הפטרה. סבא שלי הפייטן, רבי ניסים מסיקה ז"ל, הקליט לי את הפטרה על טייפ הסלילים המשפחתי, ואני התעלמתי באלגנטיות ולא למדתי כלום. הוא לא נעלב, סבי הנינוח והבלתי כופה, הוא לא ניסה ללחוץ עלי. הוא ראה שאין עם מי לדבר - וויתר. גם אני ויתרתי. ויתרתי על הפטרה. תיש מתנדב עם זקנקן קרא במקומי.

27 שנים אחרי זה למדתי להתעמק בגדולתו של סבי, ביופיים של סלסוליו, בייחודיותה של העמדה הסובלנית שלו מול העולם המודרני ומול העולם החרדי. ביום הולדתי הארבעים אשיר את הפטרה ששרדה על סליל וירדה ל mp3-במחשב שלי, ואדמיין שסבא שלי מאחוריי, מחזק את קולי ומדייק אותי בכל הטעמים.

בית המדרש 'ממזרח שמש' למנהיגות חברתית מיסודה של קרן אבי חי

קובי אוז בתוך עליזה לביא "התרמיל היהודי - מסע בר מצווה בקהילות ישראל", הוצאת מגיד